

50^e Jaargang

Dinsdag 6 januari 2015

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie *Ambtelijke praktijk*

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd *Sprekend verleden*

Wij hebben een Koning!

Die in de kracht Gods bewaard wordt... 1 Petrus 1: 5a

Caspar de Coligny, in het midden van de 16e eeuw leger-overste in dienst van de koning van Frankrijk, moest voor zijn heer een stad verdedigen. Het was een belegerde stad, door de Spanjaarden. Binnen de vesting werd honger geleden. Er was niet veel meer te eten dan wat anders als afval werd weggegooid. Deze realiteit was buiten de muren van de stad bekend geworden. De vijand stemde zijn tactiek erop af. Ze schoten pijlen op de stad af waaraan briefjes waren bevestigd vol hoopvolle beloften. Vrije aftocht werd beloofd en niemand zou iets overkomen.

Wat deed de dappere commandant? Hij schreef ook een briefje. Het was hem bekend dat zijn koning hem deze stad had toevertrouwd en dat het zijn hoogste bevel was dat de stad zou worden verdedigd. Hij, de koning, zou zeker voor ontzet zorgen. Op zijn tijd! Op die toezegging vertrouwden de manschappen. Al zouden ze dan gevangen genomen worden of nog erger – de trouw aan de koning en een goed geweten stonden bovenaan. Daarom schreef De Coligny ook een perkament. En hij bevestigde het ook aan een pijl, die hij op zijn beurt naar de vijand afschoot. Een briefje met maar twee woorden: “Regem habemus!” Wij hebben een koning!

Gods Kerk heeft een Koning! Dat is de bemoediging die de apostel Petrus aan de verstrooide vreemdelingen in Klein Azië laat weten. Het is nog niet zo lang geleden dat ze gekomen zijn tot de kennis van de enige Naam onder de hemel tot zaligheid. Ze schromen niet dat geloof ook te belijden. Maar dat wordt hun door hun heidense omgeving niet in dank afgenomen. De kleine en kwetsbare gemeenten in die Grieks-Romeinse wereld worden voortdurend bedreigd en belaagd. En die druk neemt toe. In de komende tijd zal hun niet veel goeds te wachten staan. Het is als een inktzwarte bui die dreigend dichterbij komt.

Het is in dat verband dat Petrus woorden van troost schrijft. Hij heeft een hoge inzet. “Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die naar Zijn grote barmhartigheid ons heeft wedergeboren tot een levende hoop...” Een lofzang bij dreigend gevaar. Vanwege de Heere en Zijn weldaden. Wat een wonder! Wedergeboren, levend gemaakt tot een levende hoop. Die hoop richt zich op wat komt. Petrus vervolgt met te wijzen op de erfenis die voor hen bewaard wordt. Het is een onverderfelijke en onbevleekelijke en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen bewaard wordt voor hen. Bij alles wat vergaat in deze bedeling, is er voor Gods kinderen één ding dat onaantastbaar wordt bewaard en dat wacht om in bezit gesteld te worden: de erfenis die verworven is door de grote Erflater, “de zaligheid die bereid is om geopenbaard te worden in de laatste tijd...” Maar nu is het niet alleen de erfenis die bewaard wordt. Ook de erfgenamen worden bewaard. Petrus wijst er heel

nadrukkelijk op: “... u die in de kracht Gods bewaard wordt!” De Heere doet geen half werk. Hij bewaart ook de Zijnen. Hij zal hen nimmer om doen komen, in dure tijd of hongersnood.

Het is natuurlijk wel opmerkelijk dat ze bewaard moeten worden. Dat wijst er op dat de stad van Gods kerk aangevochten wordt. Het is één van de kenmerken van het volk van God. Luther wees daar ooit op. Een kennis, opgedaan in zijn eigen leven. Slechts hij is een christen die de beprovingen kent. Enkele jaren geleden was ik in Celle, een stadje in midden-Duitsland, beroemd op zijn prachtige vakwerkgevels. Tot mijn verwondering zag ik het plotse-ling staan, op één van die gevels, in fraaie uitgesneden en vergulde letters, met het jaartal 1701 erbij: “Non tentatus. Non christianus.” Geen aanvechting, geen christen...

Aangevochten te worden hoort bij het ware christen-zijn. Dat is geen aanlokkelijke werkelijkheid. Daar word je ook niets mee. Dat is niet iets om je op te beroemen. Eerder een zaak om bij tijden te kreunen en in grote nood te roepen tot de Heere. En in te stemmen met dat aangrijpende gebed dat onze vaders van Heidelberg ons voorzeggen: “Dewijl wij van onszelf alzo zwak zijn, dat wij niet een ogenblik zouden kunnen bestaan, en daartoe onze doodvijanden, de duivel, de wereld en ons eigen vlees niet ophouden ons aan te vechten, zo wil ons toch staande houden en sterken door de kracht van Uw Heilige Geest...”

Let er wel op dat Petrus hier spreekt over het bewaard worden! In een passieve vorm. Mijn eigen inbreng doet er ten diepste niet toe. Wie deze aanvechting kent, van buitenaf en van binnenuit, die heeft niets aan zijn eigen krachten. Die moet telkens weer tot de ontdekking komen dat eigen krachten te enenmale tekort schieten. Eigen krachten te verachten, dat wordt op Jezus' school geleerd. Daarom is het zo vertroostend dat Petrus er aan toevoegt dat ze worden bewaard in de kracht Gods. Die kracht van God fungeert als een burcht, een sterke vesting. Daar zijn de erfgenamen als het ware in besloten. Het is de Schuilplaats van de Allerhoogste waarin ze schuilen mogen tegen alle gevaar.

Deze Schuilplaats is verworven door de Koning van Zijn kerk. Doordat Hij Zelf de storm is ingegaan. De storm van verzoeking en aanvechting. Maar Hij heeft de boze getrotseerd. En in Hem zijn allen die van Christus zijn, meer dan overwinnaars. In stamelende verwondering en tegelijkertijd heilige vrijmoedigheid mag het, met het oog op deze Held, beleden worden: “Wij hebben een Koning. Onze Koning is van Israëls God gegeven!” Is dat ook uw hoop voor het nieuwe jaar?

J.M.J. Kieviet

Mijn kleinkinderen zijn heidenen

'Mijn kleinkinderen zijn heidenen, dominee...' De oude vrouw zei het met verstikte stem en tranen in haar ogen. Ze had geprobeerd om haar kinderen bij de Bijbel op te voeden, maar verschillende van die kinderen hadden de kerk vaarwel gezegd. Die kinderen wisten nog wel veel van de Bijbel, maar zij hadden hun kinderen er niet bij grootgebracht. Ze werden niet gedoopt, ze hadden geen christelijk onderwijs gehad. Ze waren compleet verheidenst. En zo snel gaat het. Één generatie verder ligt het heidendom. Kinderen van verloren zonen en dochters weten nergens meer van.

Iets dergelijks zien we ook in Babel. Koning Belsazar was de kleinzoon van Nebukadnezar. Maar alles wat er zich heeft afgespeeld in de tijd van zijn grootvader, daar lijkt hij niks van te weten. Dat zijn grootvader van die wonderlijke dromen had gehad. En dat er een man was geweest die de boodschap van die dromen kon vertellen. Belsazar weet van Daniël niets af. Belsazar is Daniël vergeten. Vooral: hij is de God van Daniël vergeten. En als hij geconfronteerd wordt met die tekens op de wand, dan roept hij om tovenaars en waarzeggers. Maar zij konden Gods handschrift niet lezen. En dan komt de koningin de feestzaal binnen. Nitokris, de moeder van Belsazar, de dochter van Nebukadnezar. Zij adviseert haar zoon om Daniël te laten komen. Zij herinnert hem zich nog wel. Hoe hij jaren geleden de raadsels in het leven van haar vader heeft verklaard. En daarom zegt ze dat in Daniël de geest van de heilige goden is. En ze getuigt ervan dat Nebukadnezar altijd respectvol met Daniël is omgegaan en dat hij hem tot hoofd van de wijzen heeft aangesteld.

Er is in de Bijbel een uitdrukking die nogal eens verkeerd wordt geciteerd. Er wordt weleens gesproken over 'godvergeten heiden'. En als je dat woord analyseert, dan kan het niet anders betekenen dan dat God de heiden vergeet. De heidenen worden door God vergeten. Maar zó staat het niet in de Bijbel! Niet Góð vergeet, maar de heidenen vergeet! In psalm 9 lezen we: *'De goddelozen zullen*

terugkeren, naar de hel toe, alle godvergetende heidenen'.

Dat is ook hét kenmerk van het heidendom. Zij vergeten God.

En dat heidendom kan zo dichtbij zijn. Ik weet van een grootmoeder die haar kinderen in de Oud Gereformeerde Gemeente heeft grootgebracht. Verschillende van haar kinderen hebben de Heere verlaten, de Bijbel dichtgedaan en kerk de rug toegekeerd. Toen één van haar kleinkinderen eens een neefje 'Opent uwe mond' hoorde zingen, vroeg ze verwonderd: 'Wat zingt hij?' 'Een psalm', zo was het antwoord. 'Wat is een psalm?' Ontstellend en aangrijpend. Daar moet je eens over nadenken... Oma is nog een trouw lid van de Oud Gereformeerde Gemeente, en haar kleinkind weet al niet meer wat een psalm is. Één generatie verder zit je dus middenin het heidendom.

Overigens is dat niet alleen een zonde van de heidenen. We komen de term 'godvergetenden' nog een keer tegen, namelijk in psalm 50. En daar is het geen aanklacht aan het adres van heidenen, maar daar zegt de Heere het tegen Zijn eigen verbondsvolk! *'Hoort, Mijn volk! en Ik zal spreken; Israël! en Ik zal onder u betuigen; Ik, God, ben uw God.'* En dat volk gaat nog wel naar de tempel. Dat volk brengt nog wel offers. Maar ondertussen werpen ze Gods woorden achter zich weg. Ze leven niet bij het Woord. En dan zegt de Heere tegen die kerkelijke mensen: *'Verstaat dit toch, gij godvergetenden! opdat Ik niet verscheure en niemand redde.'*

En dat is iets om over na te denken. Want als het gaat over de zonde, dan zijn wij geneigd om in categorieën te denken. Grote zonden, kleine zonden. En dan denken we meestal aan de zonden van bedrijf. Zonden die we doen. En dan komen wij er misschien nog aardig vanaf, zeker vergeleken met de mensen uit de wereld. Maar de bovengenoemde geschiedenis bepaalt ons niet alleen bij de zonde van bedrijf. Maar ook bij de zonde van *nalatigheid*. En daar tilt God net zo zwaar aan. Wel naar de kerk gaan, maar toch God vergeten. Meer hoeft een mens ook niet te doen om verloren te gaan. Je hoeft alleen maar langs God heen te leven. Niet aan Hem denken. Leven alsof Hij er niet is. Dat kun je dus ook als kerkelijke jongere doen. Vergeten dat je een schepsel bent. Vergeten dat Hij je de adem geeft. Hem niet erkennen voor alles wat Hij schenkt. En dat terwijl je elke seconde van Hem afhankelijk bent. Juist daarom zegt de Heere het zo dringend in Prediker 12: *'Gedénk aan uw Schepper in de dagen uwer jongelingschap!'*

M.A. Kempeneers
makempeneers@kliksafe.nl

Daniël 5:11
Er is een man in uw koninkrijk, in wien de geest der heilige goden is, want in de dagen uws vaders is bij hem gevonden licht, en verstand, en wijsheid.

Overdenk het doen Gods.

DL hoofdstuk 5 art. 5 en 6

We mogen de Dordtse Leerregels niet gelijkstellen met Gods Woord. De Bijbel is Gods Woord. De Dordtse Leerregels zijn een menselijk geschrift, maar kerkelijk geijkt. Volkomen geformuleerd naar het Woord. Nu is het niet zo dat de Dordtse Leerregels vandaag als een stuk papier opgeborgen kunnen worden in het kerkelijk archief. Wat in de artikelen staat is geen verleden tijd. De gedachte waarom en waartoe de artikelen zijn is legitiem.

Gods Trouw

Laten we in onze tijd van verstarring of relativisering als het gaat over geloofswaarheden getrouw blijven aan het Woord der waarheid. Dat is de zuivere en waarachtige leer van het Evangelie. Getrouw aan het Woord. Getrouw in het gehoorzamen. Getrouw in het belijden. Elkaar daartoe op te wekken en aan te sporen is dringend nodig. Er is wat wind van leer. De kracht van deze wind neemt niet af maar toe. Zeker, het is een goede zaak dat men zich inzet om veranderde woorden of zelfs zinnen in de Bijbel te veranderen. In het verleden heeft men dit ook gedaan. Maar laat er ook een mobilisering zijn tegen de sluipende geest die de kerken binnendringt. Aan de moderne exegese of hermeneutiek wordt waarde gehecht en dit laat gevolgen zien omtrent de Heilige Schrift. Op feiten kan gewezen worden. Theologisch en ethisch. Het geestelijk onderwijs en de geestelijke kennis laten zien en horen: afwijken-de gedachten van Schrift en belijdenis. De wet wordt niet meer gezien als de kenbron van de ellende en het evangelie niet tot verdieping van die kennis. Een sluier hangt over de kennis van de behoefte aan verzoening met God. De vraag: 'hoe ontmoet ik

een verzoend God?' schijnt onbekend te zijn alsook het geloof in rechtvaardiging en heiliging. Gaat het over de volharding van de gelovigen, laten de artikelen de wegwijzer zijn. De Remonstrantse gedachte mogen we niet voorbijzien. Er wordt beleden: De volharding is geen vrucht van de verkiezing of een gave Gods door de dood van Christus verworven, maar een voorwaarde van het Nieuwe Verbond waaraan de mens door eigen wil heeft te voldoen. Het eeuwig welzijn van de mens ligt in de macht, de kracht, de wil van de mens. De eenzijdige opmerking: men gaat verloren door eigen wil, door ongeloof, haakt in op het spreken in de 17e eeuw. Er wordt te kort gedaan aan Gods eeuwig welbehagen, aan het wezen en het werk van Christus en zo bijzonder aan het werk van de Heilige Geest. De Heilige Geest begint, zet voort en voleindigt Zijn werk in het zondaarshart. Leidt dit tot lijdelijkheid? Het kan. Laat de prediking daar geen aanleiding toe geven. Gaat de Heilige Geest met de Schrift in de hand en de kennis van het mensenhart overtuigend werken, dan wijkt de lijdelijkheid en onze jamaars houden geen stand.

Zondekennis

De Samaritaanse vrouw moest bekennen op het weten en spreken van Jezus: Heere, ik zie dat Gij een profeet zijt (Joh. 4). Op zich is het een wonder dat de Heilige Geest naar Gods wil op grond van Christus' Zelfofferande tot overtuiging van de zonde brengt en zondebesef geeft. Men gaat verstaan tegen Wie men gezondigd heeft. Wat geschreven staat van de jongste zoon blijft niet onbekend. Bekering wordt gewerkt. Inkeer, afkeer en terugkeer. Deze traditionele uitdrukking mogen we niet vaarwel zeggen. De formulering is naar Lukas 15. De gedachte van een eerste, een tweede en een dagelijkse bekering is ontleend aan de Schrift en elke bekering, zo ook de dagelijkse, voltrekt zich niet zonder zondebesef, zondegevoel en het willen belijden voor de Heere en het staan naar genadeherstel. Het gevoel van

Gods genade is er en het willen gaan, het voort willen gaan op de weg der zaligheid. Het gevolg daarvan is rijk, vertroostend, versterkend, genietend. Een rijk gegeven lezen we in art. 5. Het Vaderlijk aanschijn Gods Opnieuw verschijnt het Vaderlijk aanschijn Gods. Wat dat is zingen we: Gods vriendelijk aangezicht, heeft vrolijkheid en licht, voor all' oprechte harten, ten troost verspreid in smarten. In Zijn Woord wijst de Heere op de betekenis en werking van licht en zon en zegt daarin: zo ben Ik. Zo blijf Ik. In dit verband zeggen de opstellers zo treffend (DL 5 art. 13): dat de aanschouwing van het aanschijn van een verzoend God zoeter is dan het leven en de verberging ervan is bitterder dan de dood. Hierin spreekt het leven Gods. De ervaring ervan. Verdient. Duizend maal verdient door de gekruisigde Christus. Hoe het avondmaalsformulier daarover spreekt, krijgt een vaste plaats in het leven. De werkelijkheid ervan wordt al meer en dieper verstaan en bewonderd. De drie-enige God is ook bij het kruisgebeuren betrokken. God de Vader als Rechter, als Eiser, maar ook als Verzoener. God de Zoon als Voldoener aan het heilig recht van God en tevens als Heilverwerper en Heilschenker. God de Heilige Geest als Plaatsmaker voor en Toeëigenaar van het heilsgebeuren op Golgotha. Wat is er eigenlijk veel te leren. Worden er nog lessen geleerd? Gods kinderen zijn theologen. Zij zijn op Gods leerschool, waarop de Heilige Geest een bijzondere plaats heeft. Niets zullen we weten, kennen en bezitten zonder de werking van de Heilige Geest. De Heilige Geest troost en geeft geestelijk perspectief.

Onveranderlijk voornemen

We dienen ook acht te geven op deze heilswerkelijkheid dat de Heilige Geest niet los staat van het onveranderlijk voornemen der verkiezing. In art. 6 wordt daar nader op ingegaan. Wat gezegd wordt staat niet los van art. 5. Want art. 6 begint met het redengevende voegwoord. God de Heere blijft

in Zijn voornemen onveranderlijk. Het denken en het doen van God wijzigt zich niet. We worden zo gewezen op het hart van God. Gods liefde in Christus. Gods voornemen, Gods verkiezing is onberouwelijk. Wat kan het klinken in het kerkgebouw tijdens de diensten en zo gehoord op de straat: Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen, maar Uw gerechtigheid hen naar Uw woord verhogen (Psalm 89:7). Op die onbezweken trouw van God wordt ook in de Dordtse Leerregels gewezen. God de Heere neemt Zijn Geest niet weg. De Heere snijdt de liefdesband niet door. Het werk van de Heere wordt niet afgebroken. Zelfs niet bij droevig vallen (art. 6). Geeft dat ruimte voor het denken en leven van de anti-nomiaan? Beslist niet. Wie uitgaat van de gedachte: God blijft God en het kinschap verdwijnt niet ondanks wat er gebeurd is, weet niet wat liefde is van God tot de zondaar en weet ook niet wat de zondaarsliefde tot God is. De Zelfovergave en zo de onafscheidelijke liefde van Christus spreekt en treft het hart dan niet. Men weet zich niet één met de tollenaar. Van hem staat geschreven: En de tollenaar van verre staande wilde ook zelfs de ogen niet opheffen naar de hemel, maar sloeg op zijn borst (Lukas 18:13). De tollenaar had pijn over de zonde voor God. Een oud gezegde is: Waar de hand is, is de pijn. Over wat gepasseerd of gedaan is kan gemakkelijk heen geleefd worden. Door de nivellering van de zonde neemt dit alles toe. Beschaamdheid lijkt te verdwijnen. Maar de Schrift wijst op Gods kinderen. Wat gebeurd is laat sporen na. We weten wat Paulus van zichzelf gezegd heeft en Gods kinderen kunnen niets vergeten. Denk aan David. Hij belijdt voor de Heere: Gedenk niet der zonden mijner jonkheid noch mijner overtredingen (Psalm 25:7). En zijn getuigenis is op zijn sterfbed, 2 Sam. 23. Onvergetelijk is voor Petrus het gebeuren in de zaal van Kajafas en de ontvangen heilsgenade. De Heere neemt bij het bedreven kwaad Zijn Heilige Geest niet geheel weg. De werking van de Heilige Geest wordt wel ingehouden en de vertroostende nabijheid des Heeren wordt niet gekend. Maar de Heilige Geest blijft in het zondaarshart. Terecht staat in art. 6 dat dit blijvende werkelijkheid is vanwege de barmhartigheid van God en dat blijkt. De houding van de herder die het afgedwaalde schaap zoekt is daar

een beeld van. Het gebaat van het afgedwaalde schaap is het beeld van de overtreder, van de zondaar. Het dier blaast, roept om de herder. Om het komen van de herder. De weg naar de herder is onvindbaar. Er is geen rust, maar een uitzien. De Heilige Geest laat de afgedwaalde, zelfs de zware overtreder, niet met rust. De Heilige Geest overtuigt van wat er gebeurd is, tegen Wie men gezondigd heeft en wat de gevolgen zijn. Verzoening en herstelling van het leven voor de Heere wordt hartelijk begeerd. Waar dit gekend wordt, daar is dit te danken aan Gods trouw. Aan de trouw van Christus en van de Heilige Geest. Petrus op de Pinksterdag is daar een sprekend voorbeeld van.

Blijvende staat

Maar er staat nog meer in artikel 6. Wat we lezen dient tot troost. God de Heere Die wil barmhartigheid betonen en laat niet één van de Zijnen zo vervallen, zo afglijden, dat men van de genade der aanneming en van de staat der rechtvaardigmaking uit zal vallen. Welk een Schriftuurlijke belijdenis. Zeker, eerst is er de genade van de aanneming tot kinderen. Dit is eenzijdige aanneming. God de Heere adopteert. In en door Christus. Een slaaf wordt een zoon, een vijand wordt een kind. Het staat beschreven in Romeinen 8:15 en 28 en in Galaten 4:5. Men deelt in al de rechten van een kind. Men leeft geheel, in alle opzichten op rekening van God de Heere. Zeker, met verplichtingen. De aanneming tot kinderen is een blijvende zaak. Dit geldt ook van de staat der rechtvaardigmaking. Het woord 'staat' wijst op de rechtspositie. Die staat is altijd gelijk. Verandering is uitgesloten. Wat vast staat is de staat der rechtvaardigmaking. Rechtvaardigmaking wil zeggen vrijspraak van schuld

en straf en een recht ontvangen op het eeuwig leven. Dit heilsgebeuren Gods in Christus wordt ook duidelijk weergegeven in de Catechismus zondag 23. Tegenover de drie aanklachten van God schenkt God drie zegeningen. De volkomen genoegdoening, de gerechtigheid en de heiligheid van Christus. Die Kruisverdiensten van Christus worden uit loutere genade om niet geschonken en toegerekend. Daardoor ligt de zaligheid van een zondaar eeuwig vast. In een zalige staat wordt men voor eeuwig geplaatst. God de Heere verbindt Zich in Christus voor altoos aan een zondaar en die zondaar staat voor altijd in een rechtspositie tot God de Heere. Horen we daar nog over spreken? Horen we spreken over de grond der zaligheid? Christus heeft de zaligheid verworven en de zaligheid wordt toegepast door de Heilige Geest. God de Heere verklaart rechtvaardig. De zondaar wordt niet rechtvaardig gemaakt. De zondaar blijft van zichzelf belijden zondaar te zijn, maar uit genade is men rechtvaardig voor God in Christus. Terecht is gezegd dat rechtvaardiging een rechterlijke daad van God is waarbij de zondaar vrijgesproken wordt van schuld en straf en een recht ontvangt op het eeuwige leven. Wat nu in zondag 23 staat, gaat het hele leven mee. Het kennen, het verstaan ervan verbindt al meer aan de rechtvaardige Heere in geloof, hoop en liefde. De verootmoediging neemt toe omdat de rechterlijke daad van God niet wordt herroepen. De grondtoon blijft: Door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen. Vindt het weerklank? Zo vinden en verstaan Gods kinderen elkaar. De dominees ook?

M.C. Tanis

Van de redactie

Verschijsning volgende nr.

Het eerste nummer van ons blad in 2015 hebt u gekregen. Het volgende nummer zal verschijnen: D.V. dinsdag 20 januari 2015. Kopij graag binnen donderdag 8 januari, dit in verband met de Kersdagen.

AvH

NORMEN EN WAARDEN

Bij nader inzien dekt deze goede vlag een slechte lading. In de dagen van Balkenende hoorden we deze woorden ook; hij bedoelde daar echter vooral christelijke normen mee. Onmerkbaar echter heeft deze tweeslag een proces doorgemaakt. Dr. Prosman (in de Waarheidsvriend) attendeerde daar kortgeleden op. Als ministers met trots spreken over onze normen en waarden, wordt daar niet zelden iets heel anders bedoeld dan wat u eronder verstaat. Men denkt bijvoorbeeld aan onze opvattingen over homoseksualiteit en onze omgang met abortus: dat zijn anno 2014 Nederlandse staatsnormen; daar is de overheid trots op. Daar moet ieder zich aan onderwerpen. Kerken die deze standaarden niet overnemen, moeten gekort worden.

We zien hier weer eens heel duidelijk gebeuren wat al zo vaak gebeurde: er zijn mensen die het kwade goed noemen en het goede kwaad. De echte christelijke normen zijn verdwenen; men beijvert zich om deze weg te nemen en te ontmantelen. Momenteel voltrekt zich dit proces rondom de open winkels op zondag. Iemand merkte op dat de kerken zich heel rustig houden als het over dit onderwerp gaat. Natuurlijk heeft een kerkelijk protest geen enkele zin, maar houden wij met elkaar toch nog wel vast aan de kracht van de rustdag? Of zou het komen omdat veel christenen zelf de zondag al meer en meer hebben uitgehold?

Op afstand hebben we kunnen horen dat SGP-bestuurders meewerken aan een bepaalde vorm van openstelling van de winkels. Het is de bekende redenering: op die manier, door een beperkte openstelling, voorkomen we erger en kunnen we blijven regeren. Dat laatste achten veel bestuurders bijna heilig: neem verantwoordelijkheid. Dat is heel veel meer dan alleen maar een getuigenispartij te zijn. En dat laatste betwijfel ik zeer. U kunt bijvoorbeeld in 2014 enkele uren redden, waarop winkels langer dicht blijven, maar over een luttel jaartje kan het zijn dat alle hekken van de dam vliegen. En dan hebt u wel meegewerkt aan nog meer werelds beleid.

Onze regering dramt allerlei deuren open, die tot voor kort nog dicht zaten. Het is bijna revolutionair en het belooft natuurlijk niets goeds, voor kerken en scholen, gezinnen en huwelijken. Veel winkeliers zien het nut van open winkels op zondag absoluut niet in: ze moeten meer personeel inhuren, terwijl de inkomsten niet hoger worden. Men doet al deze zaken gewoon tegen beter weten in. Voor ons geldt dan dat we toch blijven vasthouden aan de rustdag. Lees eens na wat zondag 38

We komen deze combinatie nogal eens tegen in Nederland. Onze overheid neemt deze woorden herhaaldelijk in de mond. Vreemdelingen moeten zich voegen naar onze normen en waarden. Dat klinkt goed.

daarover opmerkt. In veel gevallen echter gaat het zo: de wereld ruimt de christelijke waarden tenslotte op, terwijl de kerk zelf deze al veel eerder heeft opgeruimd. Want dat gebeurt toch eigenlijk als de kerkdienst of het predikambt niet meer bepalend zijn? We moeten helaas altijd weer eerst naar onszelf wijzen.

Bepalen we ons tot de echte waarden van het Evangelie. Er is niets verdraaids of verkeerd in. Ik denk aan die simpele en eenvoudige tien geboden. Onze overheid heeft stapels wetten en meterslange bepalingen en er komen er telkens weer bij, want de overtreder zoekt altijd weer nieuwe mogelijkheden, die dus weer vragen om nieuwe regels. Het is eindeloos. Hoe eenvoudig ligt het met de wet Gods.

In Psalm 19 vinden we de lofzang op de normen en waarden die de Heere hanteert.

“De wet des HEEREN is volmaakt, bekerende de ziel; de getuigenis des HEEREN is gewis, den slechten wijsheid gevende. De bevelen des HEEREN zijn recht, verblijdende het hart; het gebod des HEEREN is zuiver, verlichtende de ogen.

De vreze des HEEREN is rein, bestaande tot in eeuwigheid, de rechten des HEEREN zijn waarheid, samen zijn zij rechtvaardig. Zij zijn begeerlijker dan goud, ja, dan veel fijn goud; en zoeter dan honig en honigzeem”.

Hier worden zuivere normen en waarden aangegeven. Gerechtigheid verhoogt een volk maar de zonde is een schandvlek der natiën. Desondanks hebben we allemaal van nature sterke bezwaren tegen deze Goddelijke norm. Gods wetten roepen ook bij christenen opstandige gedachten op. Totdat we door de wet des Heeren worden neergeveld en ervoor ingewonnen worden. Dan wordt deze psalm heerlijke werkelijkheid. Deze wet kan alleen veilig rusten in de handen van Christus. Hij had lust om Gods wil te doen. Zalig allen die naar Zijn beeld vernieuwd worden.

Het is nodig dat we ons normenpatroon gedurig toetsen aan de wet van de Heere. Dan bidden we: “Neig mijn hart en voeg het saam, tot de vrees van Uwe Naam”.

P. Roos

Christus en de Samaritaanse vrouw (6)

Jezus antwoordde en zeide tot haar: Indien gij de gave Gods kendet, en Wie Hij is, Die tot u zegt: Geef Mij te drinken, zo zoudt gij van Hem hebben begeerd, en Hij zoude u levend water gegeven hebben. De vrouw zeide tot Hem: Heere! Gij hebt niet om mede te putten, en de put is diep; vanwaar hebt Gij dan het levend water? Zijt Gij meerder dan onze vader Jakob, die ons de put gegeven heeft, en hijzelf heeft daaruit gedronken, en zijn kinderen en zijn vee? (Johannes 4:10-12).

Vorige keer zagen we, hoe de Heere Jezus Zich als het ware boog tot onder de Samaritaanse vrouw. Want Hij vroeg haar om een gunst: 'Geef Mij te drinken'. Maar wat was het antwoord van de Samaritaanse? Ze weigerde Zijn dorstige, uitgedroogde lippen een teug water. Ze voegde Hem enkel bitse, vijandige woorden toe.

Wat zou het verdiend geweest zijn, als Christus Zich vertoornd van deze vrouw had afgewend! Als Hij het stof van Zijn voeten had geschud en Zijn reis, die toch alleen maar dóór Samaria ging (vs. 4!), had voortgezet.

Levend water

En toch, Christus spreekt de Samaritaanse opnieuw aan: 'Indien gij de Gave Gods kendet (...), zo zoudt gij van Hem hebben begeerd en Hij zou u levend water gegeven hebben.'

Met die woorden richt Christus de aandacht van de Samaritaanse vrouw op wat Hij haar wil geven: Levend water. Daarmee bedoelt Hij: 'de Geest van God en de genaden die de Geest werkt' (Hutcheson).

Lokkend en nodigend spreekt Christus over deze genade. Hij zegt eigenlijk: Vrouw, als u toch eens wist, Wie Ik ben, dan zou u van Mij hebben begeerd. En Ik zou u levend water gegeven hebben! In die woorden tekent Christus Zichzelf als Degene Die zeer bereidwillig is om deze vrouw levend water te geven: 'Hij zou u levend water gegeven hebben'. Hutcheson merkt op: 'Christus doet een aanbod van genade voordat wij het zoeken...'

Geen behoefte

Maar tegelijk wijst de Heere Jezus er ook in alle eerlijkheid op, dat in het hart van de Samaritaanse vrouw helemaal geen behoefte leeft aan Christus' aanbod. De Heere Jezus zegt: 'Indien gij de Gave Gods kendet...'. En daarin ligt opgesloten: U kent die Gave niet! U bent zo blind, zo onwetend, zo onkundig. En in uw hart leeft ten diepste ook geen enkele behoefte aan de genade van Gods Geest. Dat laatste blijkt overduidelijk. Want als de Samaritaanse vrouw echt zou beseffen, Wie het is Die tot haar spreekt, dan zou ze wel van Hem begeerd hebben, zegt de Heere Jezus. We mogen ook vertalen: 'gebedeld hebben'. Dan zou ze als een arme bedelares aan Zijn voeten zijn neergevallen. Om van Hem levend water te bedelen.

Een bedelend leven

Wat geeft de Heere Jezus hier treffend onderwijs over het geestelijke leven. Want wat gebeurt er, als een mens niet alleen zijn eigen armoede en schuld te zien krijgt, maar ook iets ontdekt krijgt van Christus en wat in Hem te vinden is? Dan zal dat dorst in zijn ziel verweken. En dan gaat een zondaar biddend begeren. Bedelen.

De vraag dringt: Kennen wij door genade dat bedelaarsleven? Een leven met verlichte ogen, bedelende handen en een dorstend hart? De Samaritaanse vrouw kende het (aanvankelijk) niet. En van nature kennen wij het geen van allen. Maar Christus ging door Samaria om deze vrouw tot een arme bedelares te máken. En Hij leeft nog!

Redeneren tegen het aanbod

Opnieuw wordt de Heere Jezus in de rede gevallen door de Samaritaanse vrouw. Allerlei bezwaren draagt ze aan tegen de woorden van Christus: 'Heere! Gij hebt niet om mede te putten, en de put is diep; vanwaar hebt Gij dan het levend water? Zijt Gij meerder dan onze vader Jakob...?'

Ach, in haar blindheid denkt deze vrouw bij levend water slechts aan helder water dat dichtbij de bron geput wordt. Water dat haar lichamelijke dorst kan lessen. En hoe zal deze onbekende Reiziger dat water putten? Hij heeft geen puttemmer bij Zich. En de Jakobsbron is meer dan dertig meter diep. Of denkt Hij het water misschien ergens anders vandaan te halen dan uit de Jakobsbron? Meent Hij misschien dat Hij meer is dan Jakob, die de bron gegraven heeft?

Met al die bedenkingen is de vrouw bezig te 'redeneren tegen het aanbod van Christus'. Van de geestelijke schatten waarover Christus spreekt, maakt ze zich een vleselijke voorstelling. Met haar afstamming van aartsvader Jakob rekent ze zich rijk. Maar ze veracht Christus en de rijkdom van Zijn genade. En ze blijkt een tegenwerker, een vijand van haar eigen zaligheid te zijn.

Wat moet Christus 'veel tegenstand verdragen, die Hij in de Zijnen vindt in de tijd van hun bekering. Maar uiteindelijk zal blijken: 'door Zijn goedheid overwint Hij hun kwaal' (Hutcheson).

A.J.T. Ruis

Vragen uit Canada.

In de zomer van 2014 waren mijn vrouw en ik voor een 4-tal weken in onze tweede gemeente, Dundas in Canada. Ik wist het wel, maar opnieuw bleek dat ons blad ook daar nog trouw en zorgvuldig gelezen wordt! Daarom wil ik in de eerste plaats onze abonnees uit Canada hartelijk groeten en Gods zegen toewensen voor het jaar 2015. Fijn dat ik ook een serie vragen kreeg toegezonden! Ik zal in deze en de volgende uitgaven van ons blad proberen op de gestelde vragen in te gaan!

De eerste vraag gaat over 1 Korinthe 3 de verzen 16 en 17 en 1 Korinthe 6 vers 19. In hoofdstuk 3 gaat het over de Kerk van Christus. Zij wordt door de apostel genoemd "Gods tempel". Niet te verwarren dus met 1 Korinthe 6 waar het lichaam van een individuele gelovige ook een tempel wordt genoemd, een tempel van de Heilige Geest. De Heilige Geest maakt woning in het hart en zodoende wordt ook ons lichaam een tempel van de Geest. Om die reden moet Gods kind de hoererij vlieden en de Heere Jezus aanhangen. Het lezen van het huwelijksformulier, waarin 1 Korinthe 3 vers 17 wordt aangehaald, bracht onze lezer uit Canada in verwarring. In hoofdstuk 3 gaat het over de Kerk als tempel. Ook in de Kerk als geheel woont de Heilige Geest. Gods gemeente wordt in 1 Korinthe 3 Gods akker genoemd, en Gods gebouw. En in het aangehaalde vers Gods tempel. Op het Pinksterfeest nam de Heilige Geest intrek in Christus' gemeente. Omdat dit zo is, is het een groot kwaad tegen de heilige Heere als iemand, bijvoorbeeld een dwaalleraar door zijn optreden die tempel afbreuk doet en verwoest. Als men niet bouwt op de goede grondslag, namelijk Jezus Christus en Dien gekruist, doet men de tempel Gods, Gods gemeente, schade. Omdat dit regelrecht tegen de Heere Zelf ingaat, en daarom heiligschennis genoemd kan worden, zal God allen die zich aan die zonde van dwalingen en afbraak van de gezonde leer schuldig maken, ook schenden, dat is te gronde richten, vernielen. Hoewel het ook de roeping van ambtsdragers is te waken bij de leer die naar Gods Woord is, staat vooral God Zelf voor Zijn eigen zaak in en zal Hij Zelf de dwaalleraar, en een ieder die "sekten en muiterijen" in kerken aanricht (Avondmaalsformulier) straffen.

In hoofdstuk 6 gaat het over het lichaam van een individuele gelovige. Dat is ook een tempel van de Heilige Geest. Natuurlijk kunnen wij Gods gemeente als geheel (hoofdstuk 3) en de gelovige (hoofdstuk 6) niet scheiden, maar we moeten wel onderscheiden. De vraagsteller verwijst (terecht) naar het trouwformulier, waarin tegen hoererij wordt gewaarschuwd, met de woorden: "die de tempel Gods schendt, die zal God schenden". Daarbij gaat het over het lichaam als een tempel van de Heilige Geest, waarover 1 Korinthe 6 spreekt. Maar het formulier citeert 1 Korinthe 3, waar het over de Kerk als tempel van de Heilige Geest gaat. Dat is wat verwarrend. Onze vriend uit Canada raakte echter nog meer verward door de engelse vertaling van 1 Korinthe 3 vers 17. In de Statenvertaling lezen we: "Zo iemand de tempel Gods schendt, dien zal God schenden". Twee maal het woord schenden. Overigens terecht. Het gaat in het grieks ook om hetzelfde werkwoord. In het latijn worden er echter twee verschillende werkwoorden gebruikt, wel met dezelfde

betekenis. Het is misschien daarom dat in de King James Version ook twee verschillende woorden worden gebruikt, ook wel weer met dezelfde betekenis. De woorden uit 1 Korinthe 3 vers 17a luiden in het nederlands: "Zo iemand de tempel Gods schendt, dien zal God schenden". In het engels lezen we: "If any man defile the temple of God, him shall God destroy". Allebei woorden met een verschrikkelijke inhoud. Maar onze canadese broeder schrikt er altijd weer van als het woord "destroy" dat is "verwoesten" genoemd wordt, ook op je trouwdag. Zal God je verwoesten, te gronde richten als je door lust gedreven een lichamelijke zonde bedrijft of uit het huwelijk breekt en overspel pleegt of ontucht bedrijft? Wie is er, vooral op dit terrein, zonder zonde? Zeker als je bedenkt dat God de begeerte ook voor de daad zelf aanziet? We zagen al dat het citeren van 1 Korinthe 3 in het engelse trouwformulier niet correct is, omdat het in dat hoofdstuk gaat over hen die de waarheid van Gods Woord afbreuk doen en zo schade toebrengen aan de gemeente van Christus. God zal zowel de dwaalleer als de dwaalleraar te niet doen. Tenzij hij natuurlijk tot inkeer komt, vergeet dat niet! En dat geldt ook voor al degenen wier zonde tot zonde werd en het als schuld voor de Heere mocht belijden. Die zal om Christus wil vergeving ontvangen, hoe groot het kwaad ook is dat men heeft bedreven.

Dat het trouwformulier dus 1 Korinthe 3 aanhaalt, terwijl het niet gaat over de gemeente als geheel als tempel, maar over ons lichaam als tempel van de Heilige Geest, zorgde dus voor verwarring bij onze lezer. En ook nog eens het woord "destroy", verwoesten, dat zodoende een plaats kreeg in het formulier in de context van de vermaning om heilig met elkaar als man en vrouw te leven. Uit dit alles vloeit een volgende vraag voort, door onze vriend dan ook vervolgens gesteld. De vraag zal ik vast aanhalen, maar het antwoord komt Deo Volente de volgende keer. De vraag is deze: Gaat het trouwformulier er niet van uit dat de man en de vrouw die een huwelijk aangaan beide kinderen van God zijn, en dus een lichaam hebben dat een tempel is van de Heilige Geest? De vermaning heilig te leven met elkaar wordt immers aangescherpt door de ernstige waarschuwing de tempel Gods niet te schenden? Of maakt het huwelijk mijn lichaam tot een tempel van de Heilige Geest? En kan hij wiens lichaam een tempel van de Heilige Geest, dus een kind des Heeren is, dan nog te gronde gaan, zodat hij daarom zo ernstig gewaarschuwd wordt tegen de zonde? Zullen we met z'n allen vast over het antwoord nadenken?

K. Hoefnagel

Verbolgenheid

Jeremia 7:29b

Want de HEERE heeft het geslacht Zijner verbolgenheid verworpen en verlaten.

Als een volk zijn God verlaat, verlaat God ook dat volk. De Heere had gezegd: Hoort naar Mijn stem, zo zal Ik u tot een God zijn en gij zult Mij tot een volk zijn. Maar het volk van Juda heeft niet naar Gods stem gehoord.

Juda wordt genoemd: 'het geslacht Zijner verbolgenheid.' Met 'geslacht' wordt bedoeld het volk van Juda, afkomstig van Abraham, levend in de tijd van Jeremia. Ook in het verleden en in later tijden heeft het Joodse volk Gods toorn ondervonden. In onze tekst gaat het over Juda ten tijde van Jeremia. In het woord 'geslacht' ligt iets verachtelijks opgesloten. De Heere Jezus heeft gezegd: 'Dit boos en overspelig geslacht verzoekt een teken, Matth.12:39. In Filippenzen 2:15 spreekt Paulus van een krom en verdraaid geslacht. In de tijd van Jeremia is Juda de naam van Gods volk, Gods eigendom, niet meer waardig. 'Verbolgenheid' geeft een zware toorn aan. Het is het ongenoegen van God jegens de goddeloze zondaren. God was verbolgen op Juda vanwege de bedreven zonden. Juda had Gods verbolgenheid opgewekt. De Heere zal Juda straffen en oordelen. Wat baart de zonde veel onheil. Eertijds was Juda een uitverkoren geslacht, nu een geslacht van Gods verbolgenheid.

Verworpen en verlaten

Net als Israël zal Juda van voor Gods aangezicht worden weggedaan. De Heere heeft besloten Juda te verwerpen en te verlaten. Gods hulp, genade en zegen zal worden weggenomen. Juda zal in de hand van haar vijanden gegeven worden. De Heere zal niet meer in het midden van Juda zijn. De zeventig jaar durende ballingschap zal komen. Hier is sprake van een schrikkelijk vonnis over Juda. De roede van Gods toorn zal Juda treffen. Het woordje 'want' verbindt met het vorige gedeelte. Vanwege de ballingschap zal het hoofdhaar worden afgeschoren en weggeworpen en zal er een weeklacht opgeheven worden. Wat is er rampzaliger dan Gods verbolgenheid? Wat is er schrikkelijker dan door de Heere verworpen en verlaten te worden?

Toepassing

Hoe is het met Nederland en met de Kerk in Nederland gesteld? Wie zou durven ontkennen dat de Heere ons als een geslacht van Zijn verbolgenheid rechtvaardig zou kunnen verwerpen en verlaten? Zijn wij geen verachtelijk geslacht? Kunnen wij wel het eigendom des Heeren genoemd worden? Wij gedragen ons als overspelige kinderen, als boosdoeners. Wij zijn een verkeerd geslacht

waarin geen trouw is. Wij zijn een wederhorig en wederspanning geslacht. Waarop gelijkt Gods Kerk minder dan op een volk des Heeren? Het is een geslacht van openbare goddelozen, van ijdele, zondige wereldlingen, van huichelaars en geveinsde naam-christenen. Het zijn belijders en geen belevers. Het zijn lauwe, ijverloze, ongodsdienstige, nijdige, onrustige, liefdeloze mensen. Zo'n geslacht vervult bijna de hele kerk van ons land. De vreze des Heeren ontbreekt, de liefde is er niet, er is geen inwendige godzaligheid. Wij zijn door dit alles een voorwerp van Gods toorn. Er bestaat geen enkele reden hieraan te twijfelen. De Heere ziet verbolgen van dag tot dag naar Nederland. Er is oorlogsgevaar. De landbouw en de handel kwijnen. Er is veel reden om te vrezen dat de Heere ons eens een geslacht van Zijn verbolgenheid zal noemen. We weigeren de verbolgenheid af te wenden door bekering. Het zal komen tot een uitstorting van Gods grimmigheid. "O wee ons, wee Nederland, indien dat van ons eens waar werd. Zo Hij al Zijn genade van ons aftrok, en ons stelde tot een voorwerp van Zijn grimmige wraak, van Zijn toornige verbolgenheid." In Frankrijk en Savoye heeft de Heere dit al gedaan. Indien er geen wederkeer komt zal God Nederland verwerpen en verlaten. Zal de Heere Nederland soms overgeven aan verwoesting? Zal ons land in de hand van haar vijanden gegeven worden? Zullen we tot een roof en plundering worden? "Ach, of wij dan dat dreigend ongeval nog zochten af te wenden door een spoedige bekering." Voordat de Heere zou zeggen: 'Ik heb u verworpen en verlaten.' Maak dat u een geslacht wordt van Gods goedgunstigheid. Wees rechtvaardig, want God is bij het geslacht der rechtvaardigen. Het geslacht der oprechten wordt gezegend. Gedraag u als het eigendom, als het volk van de Heere. Dan zou er in plaats van verbolgenheid zegen en liefde zijn. De Heere zou ons weer Zijn volk, Zijn eigendom noemen en ons kronen met Zijn goedertierenheden. De Heere zou ons niet verwerpen. Al zou de Heere voor een klein ogenblik verlaten, Hij zou met grote ontfermingen ons weer vergaderen. De Heere zou lust aan ons hebben. 'En gij zult genoemd worden de gezochte, de stad die niet verlaten is', Jesaja 62:12.

A. van Heteren

BOEKBESPREKINGEN

Ds. B. Smytegelt, Trek mij wij zullen U nalopen, deel 1, gebonden, 462 blz., € 34,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 9789462780088.

De titel van het boek is ontleend aan een van de laatste preken die ds. Smytegelt (1665-1739) gehouden heeft. Het nu verschenen deel bevat preken over het Oude Testament, waaronder ook de bekende preken uit het Hooglied. Het verschijningsjaar 2014 is het 275e jaar na het overlijden van ds. Smytegelt. Deel 2 zal D.V. 2015 verschijnen. Dat is dan 350 jaar na de geboorte van Smytegelt. Dit deel zal preken uit het Nieuwe Testament bevatten. De preken zijn in hedendaags Nederlands overgezet. De preken zijn opgenomen naar de volgorde in de Bijbelboeken. De preken van Smytegelt bevatten veel geestelijk onderwijs. Uit de toepassing van de preek over Hooglied 1:4a 'Trek mij', geven wij een citaat: "Wilt u echter weten of u werkelijk in de tijd getrokken bent? Hoe kwam de Heere u het eerst voor? Waarover was u het meest bedroefd? Was het niet over de zonden en over de scheiding die de zonde maakte tussen u en God, Jes. 59:2? Wat is in de loop van uw leven uw grootste zorg, meeste zucht en wens? Waar gaan de begeerten van uw ziel naar uit? Is het, en was het niet om God en Zijn gemeenschap te genieten? Bevindt u zich niet anders dan de wereld, hoewel u niet precies weet de tijd, plaats en het middel van uw trekking? Zoals de blindgeborene in Johannes 9: 25: Of hij een zondaar is, weet ik niet, zei hij, maar dit weet ik, dat ik blind was en nu zie. Weet u ook niet dat u anders bent, onderscheiden van de wereld? Kunt u het bij wereldse mensen wel uithouden? Scheidt u zich niet af van hun gezelschappen?"

Evert Barten, Vast en zeker, Calvijs Instituut uitgelegd, gebonden, 174 blz., € 19,90, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978-90-331-2634-5.

Het is een goede zaak dat na de 'Viervoudige staat' van Boston en het 'Zien op Jezus' van Ambrosius nu ook een samenvatting van de Institutie verschenen

is. in 1536 verscheen de eerste uitgave van de Institutie. In 1559 verschijnt de laatste versie van de Institutie. Evert Barten heeft voor zijn samenvatting gebruik gemaakt van de vertaling van dr. C.A. de Niet (2009). Enkele citaten willen we ter kennisname doorgeven. Op blz. 88 wordt weergegeven wat geloof is "Het geloof is een vaste en zekere kennis van

Gods goedheid ten opzichte van mij, die de beloften in Christus als basis heeft, die de Heilige Geest in mijn verstand openbaart en in mijn hart vastlegt." Op blz. 96 worden drie kenmerken van bekering gegeven: "Allereerst dat het niet alleen om een uiterlijke verandering gaat, maar om een vernieuwing vanbinnen. Je kunt pas werkelijk goede dingen doen

OPROEP VOOR PASTORAAL WERKER

Gedurende vele jaren werden de predikanten van de Christelijke Gereformeerde kerk Beth-El te Sliedrecht bijgestaan in het pastoraat. Nadat de pastoraal werker per 1 oktober 2006 zijn werkzaamheden beëindigde, is de gemeente enige jaren pastoraal bearbeid door de twee predikanten. Sinds juni 2012 is ds. A. van der Zwan de enige predikant van onze gemeente. Vanwege de omvang van het pastoraat aan ca. 1350 (doop)leden, voelt de kerkenraad de dringende noodzaak om opnieuw te komen tot het benoemen van een fulltime pastoraal werker.

De kerkenraad wil graag in contact komen met mensen die zich geroepen voelen een dergelijke functie te vervullen.

Taken van de pastoraal werker zijn in hoofdzaak:

- Ouderen-, zieken(huis)- en relatiepastoraat
- Catechesewerk (samen met de predikant)
- Het gebruikelijke kerkenraads- en verenigingswerk

Positie van de pastoraal werker:

- Gaat in Sliedrecht of omgeving wonen
- Wordt op termijn lid van de kerkenraad als ouderling met bijzondere opdracht
- Verricht alle taken i.s.m. de predikant

Criteria voor deze functie zijn o.a.:

- Adequate theologische opleiding, HBO niveau
- Minimale leeftijd 30 jaar
- Bij voorkeur ervaring
- Eventueel ervaring als ambtsdrager
- Affiniteit met sociaal maatschappelijke aspecten
- Sociale en communicatieve vaardigheden

Een eventuele aanstelling geschiedt:

- Voor een periode van één jaar, met de mogelijkheid van verlenging voor onbepaalde tijd
- In principe in een fulltime functie waarbij rekening gehouden dient te worden met onregelmatige werktijden

Indien u belangstelling hebt voor deze functie, kunt u contact opnemen met de scriba van de kerkenraad, dhr. A. Droogendijk, tel. 0184-414212.

Sollicitaties (incl. referenties) dienen voor Deo volente 30 januari 2015 te worden verzonden aan de scriba, p/a Burg. Van Hofwegensingel 45, 3362 NM Sliedrecht of per e-mail scriba-cgkbethel@klikSAFE.nl.

als die in lijn zijn met je nieuwe leven. In Ezechiël 18:31 lees je dan ook dat de profeet de Israëlieten oproept om zich een nieuw hart te maken. Het gaat dus om het hart. Een tweede kenmerk is dat je God echt vreest, in de zin zoals je al eerder hebt gelezen. De gedachte dat je eerdaags voor die grote rechterstoel staat, zit je achter de vossen en doet je je leven beteren. In de Bijbel lees je vaak over bekering, maar tegelijk over het oordeel. Zie bijvoorbeeld Jeremia 4:4 of Handelingen 17:30. Het derde kenmerk heb je net al gelezen: doding en levendmaking." Ik hoop dat het lezen van dit boek brengt tot het lezen van de Institutie zelf.

Ds. R. van Kooten, Jij bent gedoopt, paperback, 239 blz., € 19,90, Uitgeverij Brevier, Kampen, ISBN 978-94-91583-57-5.

Er zijn in de loop van de tijd al heel wat boeken over de Doop en over het formulier ter bediening van het sacrament van de heilige Doop geschreven. De extra waarde van dit boek is dat het duidelijk uiteenzet waarom de kinderen niet van de doop mogen worden uitgesloten. De ondertitel van het boek luidt dan ook: 'Want God sloot je als kind niet uit.' Gezien de opkomst van zogenaamde reformatorische baptisten is het een goede zaak kennis te nemen van de argumentatie van de auteur op het punt van de kinderdoop. Terecht wordt gewezen op de eerste eeuwen van de kerkgeschiedenis. Tegenstanders van de kinderdoop wijzen op de omzetting die zou hebben plaatsgevonden van geloofsdoopt naar kinderdoop. Er is echter geen enkele synode die daarover gediscussieerd heeft. Vanaf de tijd van de apostelen zijn kinderen van christelijke ouders gedoopt en de vroege kerk heeft de kinderen er niet buiten gezet (blz. 234). De auteur vraagt dan ook terecht dat de tegenstanders van de kinderdoop dit met de stukken dienen aan te tonen dat in de vroege kerk inderdaad de wissel is omgezet. Het is in tegendeel zo dat nergens in de vroege kerk een getuigenis tegen de kinderdoop wordt gevonden (blz. 233). De auteur wijst terecht op de eenheid van oude en nieuwe verbond. We citeren blz. 232 "Na het volbrachte werk van Christus krijgt het verbond met Abraham de gestalte van een nieuw verbond. De inhoud van het nieuwe verbond is geen andere dan die van het oude verbond. Er is sprake van continuïteit en tegelijk van een heldere concentratie op Christus. Er wordt niet aangegeven dat hierbij de wissel wordt omgezet van het collectieve naar het individuele."

Ds. C. Vogelaar Het teken van Jona, gebonden, 124 blz., € 15,50, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978-94-6278-0774.

De auteur is predikant van de Netherlands Reformed Congregations te Grand Rapids (USA). De zeven preken over het boek Jona zijn gehouden in Zwolle in de Gereformeerde Gemeente toen ds. Vogelaar daar als predikant aan verbonden was. Bij Jona wordt duidelijk dat de Heere weerspannige knechten gebruikt om Zijn Koninkrijk uit te breiden. Christus gebruikt in zichzelf ongeschikte instrumenten om zondaren

te waarschuwen en Zijn Kerk te vergaderen. We willen enkele regels weergeven die we lezen op blz. 106 en 107 "De Heere geve ons dat niet alleen onze kleren, maar dat ons hart gescheurd mocht worden. Alleen een uitwendige vernedering is niet genoeg. Het gaat om de inwendige zielsvernedering. Gelukkig die er weet van heeft. Die de wapens voor God heeft mogen neerleggen en heeft leren vragen: 'Wat wilt Gij dat ik doen zal?' Die op die plaats mag komen waar de Heere geen kwaad kan doen. Waar hij met de moordenaar aan het kruis mag instemmen: 'En wij toch rechtvaardiglijk; want wij ontvangen straf, waardig hetgeen wij gedaan hebben.' Voor zo een wordt hij Die gebogen heeft onder het recht van God en de straf voor ongehoorzamen en rebellen gedragen heeft, zo noodzakelijk en dierbaar. Is Hij voor u al een gepaste, en gewillige Zaligmaker geworden? In Hem, maar dan ook in Hem alleen, is er ontkoming aan het rechtvaardig oordeel van God. In de weg van buigen, verliezen en overgave. Die tot Hem komt, zal Hij geenszins uitwerpen."

Ds. P. van Ruitenburg, Onuitsprekelijke vreugde, gebonden, 69 blz., € 9,90, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978 90 331 26567.

Gods kinderen kennen niet alleen een droefheid over de zonde naar God die een onberouwelijke bekering werkt tot zaligheid, zij kennen ook een vreugde die de wereld niet kent. De auteur behandelt in het kort meerdere Schriftgedeelten die spreken van die vreugde. Om u een indruk te geven van de inhoud van dit boek citeren wij blz. 32 "Vreugde in Christus. Je ogen moeten voor Hem opengaan. Anders gezegd, Christus moet aan ons hart geopenbaard worden. maar we worden er stil

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting Bewaar het Pand.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978
E a.vanheteren@klikSAFE.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 20,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 20,-per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.

Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

van als we Hem met geestelijke ogen in al Zijn schoonheid zien. Het is nogal wat om Jezus te vinden! Geloven dat er ergens een Zaligmaker is, denken dat je naar de hemel gaat, of het beste maar te hopen is niet hetzelfde als Jezus in het Woord ontdekken, Hem te bewonderen en ons in Hem te verblijden. De herders uit de velden van Efratha vonden Gods Zoon gewonden in doeken. Eerbiedig knielden ze neer en keken hun ogen uit. Daar lag Hij nu, Gods Zoon, de beloofde Messias. Wat deze mannen van Hem begrepen weten we niet, maar in ieder geval lag de Middelaar daar, de Immanuël. Die zondaren toegang tot God kon verschaffen, de sterke God voor Wie niets te wonderlijk is, de Vader der eeuwigheid en de Vredevorst. 'U is heden geboren de Zaligmaker', had de engel gezegd. Dit Kind was voor hen geboren, ook voor hen, dat mochten ze geloven en dat dezen ze ook. Hij werd hen in de handen gestopt, aan hun harten toegepast. Vergelijk het met hoe Simeon de Heere Jezus vasthield en God loofde. Denk aan Paulus die schreef dat het God behaagd had Zijn Zoon in hem te openbaren. In hem, in zijn hart, door zijn verstand te verlichten om zodoende Jezus te zien in Zijn schoonheid. Wat een vreugde om de Zoon te vinden."

Ed Kooijmans, De Wittenbergse nachtegaal, de wereld van Luthers liederen, gebonden, 381 blz., € 32,50, Uitgeverij Den Hertog, Houten, ISBN 978 90 331 2623 9.

De auteur was jarenlang verbonden aan het Van Lodenstein College in Amersfoort als neerlandicus. Hij deed

onderzoek naar de geschiedenis van het geestelijke lied, waardoor de uitgave van de liedbundel 'Uit Sions zalen' tot stand kwam. Luther heeft in totaal 36 liederen nagelaten. Het zijn bewerkingen van oude kerkelijke gezangen en vanuit persoonlijk geloof geschreven vertolkingen van Bijbelgedeelten en heilsfeiten uit het Nieuwe testament. Luther komt in deze liederen naar voren als een Bijbels theoloog en als reformator. Tekst en melodie gaan mooi samen. De titel van het boek is ontleend aan een gedicht van de bekende volksdichter Hans Sachs uit 1523. In dit gedicht wordt het optreden van Maarten Luther bezongen als het begin van een nieuwe dag. In het boek wordt beschreven onder welke omstandigheden Luther deze liederen maakte. Ook wordt naar voren gebracht wat Luther ermee onder woorden wilde brengen. De rol van deze liederen in de geschiedenis van de Reformatie wordt weergegeven. Naast hymnologische gegevens in dit toegankelijk geschreven boek plaatst de auteur de liederen van de hand van Luther in het persoonlijk leven van Luther en in de kerkgeschiedenis. Iets uit dit gedegen en inhoudsvolle boek willen we doorgeven. Hoofdstuk 13 gaat over de Lofzang van Simeon. Luthers berijming van de Lofzang van Simeon uit Lukas 2:29-32 luidt: 'Mit Fried und Freud ich fahr dahin'. Luther heeft 2 februari 1523, een jaar voordat hij het lied schreef, over de lofzang van Simeon gepreekt. In die preek komt uit "dat het voor alles belangrijk is om samen met Simeon op Jezus te staren, omdat men anders nooit in Hem de barmhartigheid van God, de verlossing van zonden en de overwinning op de duivel en de hel

kan ontdekken. Niemand kan met het natuurlijk oog deze zaken zien, maar met het geloofsoog wel." Een tweede zaak is dat men niet getroost kan sterven als men geen deel aan Christus heeft. "Zie nu, hoe moedig en vertrouwend het geloof maakt. Het aanschouwen van het Kindeke maakt Simeon zo dapper, dat hij begint te spreken: Nu laat Gij, Heere, Uw dienstknecht gaan in vrede.(...)Ik vrees nu niet meer voor zonde, dood of hel, want ik ben geheel vervuld van geloof. Waarom bent u zo verheugd? Wel daarom, omdat mijn ogen mijn Heiland hebben gezien. Naar het uiterlijk sterf ik wel, maar innerlijk heeft het geloof de dood overwonnen, want ik heb mijn Heiland in het oog, Die de zonde, de dood en de hel wegneemt. Daarom: als gij zalig en getroost wilt sterven, prent uzelf dan dit vers in, dat Christus, de Heiland, alle moeiten heeft weggenomen. Alleen dit geloof overwint de zonde en de dood." Wie zich wil verdiepen in de liederen die Luther heeft achtergelaten, kan dit nu verschenen boek niet gesloten laten.

Geesje Vogelaar- van Mourik, Het geheim van Sophie. Gebonden, 118 blz., € 7,50, Uitgave Gereformeerde Bijbelstichting, Leerdam, ISBN 978-90-72186-75-1.

Een leuk kinderboekje geschreven voor kinderen vanaf 8 jaar.

Jannie Koetsier- Schokker, Kan Kees weer zien? Gebonden, 116 blz., € 7,50, Uitgave Gereformeerde Bijbelstichting, Leerdam, ISBN 978-90-72186-77-5.

Een waar gebeurd verhaal geschreven voor kinderen vanaf 9 jaar.

HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begrafissen

0172 - 21 21 22

VAN STAVEREN
Begravenisverzorging

Sumatrastraat 11
2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar
en in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafissen

Bestel vrijblijvend het boekje "Mijn laatste wens"

www.vanstaverenbegravenisverzorging.nl

**UW ADVERTENTIE
IN KLEUR?***

* Alleen mogelijk op de achterzijde.

